

Advies aan het college

Opsteller

Witte, Marjon de

Portefeuillehouder

Gerrie Rozema

Vergadering van

College d.d. 16 Apr 2024

Kenmerk

Z.24.430763 / D.24.1763239

Vertrouwelijkheid

Openbaar

Onderwerp

proeftuin Buurtgezinnen in de gemeente Heerenveen

Onderwerp

Proeftuin Buurtgezinnen in de gemeente Heerenveen

Voorgesteld besluit

1. Vast te stellen dat we starten met een proeftuin Buurtgezinnen, voor de duur van 2 jaar, in de gemeente Heerenveen.
2. Hiervoor €95.000,00 middels een eenmalige subsidie beschikbaar te stellen vanuit het uitvoeringsbudget van het programma de sociale transitie.
3. De bijgevoegde informerende raadsbrief vast te stellen en te versturen naar de gemeenteraad.

Definitief besluit**Inleiding**

De gemeente Heerenveen is bezig met het opstellen van een visie op opvoeden en opgroeien. Voor een brede aanpak is een goede verbinding met andere beleidsthema's essentieel, daarom hebben we ervoor gekozen om programmatisch met elkaar werken vanuit het programma de sociale transitie (in het hoofdlijnenakkoord omschreven als 'Meedoen aan de samenleving'). We starten deze transitie met de jeugd en hun gezinnen. Voor hen betekent deze transitie dat we de slogan "It takes a village to raise a child" in de praktijk gaan brengen. Wij geloven dat deze beweging een van de fundamenten is voor een toekomstbestendig stelsel van ondersteuning voor de jeugd. Uiteindelijk moet dit ertoe leiden dat elk kind zich naar vermogen ontwikkelt. De planning is om in oktober een (concept) visie voor te leggen aan de raad.

De visie is erop gericht om gezamenlijk te kijken hoe we ervoor kunnen zorgen dat kinderen en jongeren gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien. In de op te stellen visie is er specifiek aandacht voor de rol van de 'mianskip'. Een beroep mogen, durven en kunnen doen op de mianskip is van grote waarde. Steunende contacten zijn een beschermende factor en hebben dus een preventieve werking. Een

stevige pedagogische basis stimuleert de ontwikkeling van kinderen en ondersteunt ouders bij het opvoeden. Het draagt bij aan het gezond, veilig en kansrijk opgroeien en helpt bij het omgaan bij alledaagse problemen.

We staan met elkaar voor de uitdaging om te voorkomen dat kinderen en jongeren vastlopen. Vooruitlopend op het vaststellen van de visie is het van belang om alvast stappen voorwaarts te maken en te gaan beproeven wat werkt en het uitvoeringsbudget wat beschikbaar gesteld is voor het programma de sociale transitie geeft ons hiervoor de mogelijkheid. Het voorstel is om voor (een deel) van het uitvoeringsbudget een proeftuin Buurtgezinnen op te starten voor de duur van 2 jaar. Stichting Buurtgezinnen is een preventief initiatief in het jeugddomein. Buurtgezinnen zoekt voor overbelaste gezinnen een steungezin in de buurt. Dit gezin ontlast ouders en biedt extra aandacht en liefde aan de kinderen. Op deze manier wordt geprobeerd te voorkomen dat problemen verergeren. Buurtgezinnen zorgt er door de inzet van een steungezin voor, dat kinderen kunnen (blijven) opgroeien in hun eigen gezin. Aangezien opgroeiende kinderen gebaat zijn bij continuïteit, streeft Buurtgezinnen naar langdurige relaties tussen gezinnen. Het motto van Buurtgezinnen is: 'opvoeden doen we samen'. Buurtgezinnen regelt de zorg voor kinderen dichtbij een gezin, zonder dat daar diagnoses of verwijzingen aan te pas komen. Een kind kan 'gewoon' meedoen in een ander gezin en hoeft niet naar een specialistische plek. Buurtgezinnen investeert in duurzame relaties tussen een steun- en een vraaggezin, waardoor kinderen niet van oplossing naar oplossing gaan. De coördinator van Buurtgezinnen zorgt voor een match tussen vraag en steun gezin, begeleidt het tot stand komen van het contact en begeleidt laagfrequent de gezinnen bij vragen.

Beoogd effect

De inzet van Buurtgezinnen draagt bij aan verbetering van het gezinsklimaat en de relatie en interactie tussen ouders en kinderen en het draagt bij aan de onderlinge betrokkenheid in de buurt. Door de inzet van Buurtgezinnen wordt geïndiceerde jeugdhulp voorkomen.

Argumenten

1.1. Met de inzet van Buurtgezinnen dragen we bij aan het kansrijk, gezond en veilig opgroeien van kinderen in de gemeente Heerenveen.

Buurtgezinnen sluit aan bij de nog op te stellen visie. Vanuit onderzoek komt naar voren dat het informele netwerk een positief effect heeft op de ontwikkeling van kinderen. De inzet van het informele netwerk komt niet altijd als vanzelf tot stand. Buurtgezinnen voorziet daarin en brengt vraag- en steungezinnen met elkaar in contact, met de intentie om een duurzame match tot stand te brengen.

1.2. Met de inzet van Buurtgezinnen werken we op een duurzame manier aan verschillende doelen die bijdragen aan de sociale transitie:

- Stimuleren veiligheid en positieve ontwikkeling van kinderen.
- Versterken eigen kracht en opvoedvaardigheden van ouders.
- Uitbreiden van een steunend netwerk voor kwetsbare ouders en kinderen.
- Bevorderen van de onderlinge betrokkenheid in de buurt.

Stichting Buurtgezinnen zoekt een steungezin (gezinnen die vrijwillig ondersteuning bieden) bij een vraaggezin (gezinnen die ondersteuning behoeven). Het buurtgezin steunt het vraaggezin waar nodig, bijvoorbeeld door het kind af en toe een dag of nacht in huis te nemen, een paar keer in de week mee te laten eten, mee te gaan naar sport, enzovoort. Hierdoor kan het vraaggezin de zorg voor de kinderen beter volhouden, is er sprake van een duurzame relatie tussen steungezin en kerngezin en is er geen of minder jeugdhulp (bijvoorbeeld in de vorm van een uithuisplaatsing of logeerszorg) nodig.

1.3 De inzet van Buurtgezinnen is gericht op preventie.

Buurtgezinnen is gericht op preventie, Buurtgezinnen wil voorkomen dat problemen binnen gezinnen uit de hand lopen en er zwaardere hulp (of in het ergste geval uithuisplaatsing) nodig is. Dit heeft een kostenbesparend effect.

2.1. Het uitvoeringsbudget wat beschikbaar is gesteld voor het programma is bedoeld om inspanningen uit te voeren die bijdragen aan de transitie.

We beschikken over voldoende middelen om een proeftuin Buurtgezinnen op te starten. De duur van de proeftuin is 2 jaar. Tijdens de proeftuin wordt er gemonitord en kan er gekeken worden of Buurtgezinnen binnen de gemeente wordt voortgezet na de proeftuinperiode van 2 jaar.

3.1. Door de brief te versturen wordt de raad geïnformeerd over ontwikkelingen rondom de sociale transitie.

De gemeenteraad heeft aangegeven betrokken te willen worden bij ontwikkelingen rondom de sociale transitie. Door de gemeenteraad te informeren komen wij tegemoet aan die behoefte en wens.

Risico's of kanttekeningen

1.1. Het proces van het tot stand komen van de visie is nog niet afgerond.

De planning is dat de (concept)visie in oktober wordt voorgelegd aan de gemeenteraad. Echter kunnen we nu al voorzien dat het initiatief Buurtgezinnen past bij de nog op te stellen visie. Er komt steeds meer aandacht voor om 'problemen' op te lossen en/of te voorkomen binnen de 'mianskip' in plaats van neer te leggen bij professionals.

1.2. Het iets voor elkaar betekenen zou vanzelf tot stand moeten komen.

Het iets voor elkaar doen komt gelukkig in veel gevallen als vanzelf tot stand, maar voor de gezinnen die het écht nodig hebben helpt het wanneer Buurtgezinnen hier een bemiddelende rol in speelt. Het is voor gezinnen soms moeilijk om hulp te vragen en een beroep te moeten (en mogen) doen op een ander. Buurtgezinnen stemt de behoeften van het vraaggezin af op het steungezin en zorgt voor onderlinge afspraken.

Communicatie

De gemeente speelt een belangrijke rol bij de opstart van Buurtgezinnen. Zij verwachten van de gemeente:

- Actieve bijdrage aan het introduceren van Buurtgezinnen bij mogelijke verwijzers in het sociale domein
- Actieve bijdrage aan het bekend maken van Buurtgezinnen bij inwoners van de gemeente, bijvoorbeeld door ondersteuning bij publiciteit, via sociale mediakanalen en Huis aan Huis kranten van de gemeente
- Namen en contactgegevens van belangrijke spelers in het sociaal domein
- Een contactpersoon waarmee de coördinator veiligheidskwesties kan bespreken
- Informatie over netwerkbijeenkomsten in de gemeente
- Informatie over lokale armoedeverzoeken

De afdeling communicatie is geïnformeerd over de proeftuin Buurtgezinnen. Zodra het college akkoord gaat worden er afspraken gemaakt met de afdeling communicatie en betreffende afdelingen. Het voorstel is om wethouder Rozema te mandateren tot het opstellen van een persbericht.

Financiën

Er is voldoende budget beschikbaar vanuit de toegekende middelen voor het programma de sociale transitie. Wanneer de proeftuin succesvol verloopt moet er gekeken worden of en hoe de inzet van Buurtgezinnen structureel gefinancierd kan worden.

Kosten gemeente jaar 1 2024	Uren	Uurtarief	Kosten
Inzet coördinator 10 uur per week (o.b.v. 45 werkweken)	450	€ 93,00	€ 41.850,00
Doelstelling: 10 nieuwe koppelingen			
Totaal			€ 41.850,00

Kosten gemeente jaar 2 2025	Uren	Uurtarief	Kosten
Inzet coördinator 12 uur per week (o.b.v. 45 werkweken)	540	€ 93,00	€ 50.220,00
Doelstelling: 10 tot 15 nieuwe koppelingen* en onderhoud koppelingen 2024			
Totaal			€ 50.220,00

* afhankelijk van de complexiteit van de aanmeldingen, kunnen we 10 tot 15 koppelingen maken binnen deze uren.

Kosten proeftuin totaal jaar 1 en 2			€ 92.070,00
-------------------------------------	--	--	-------------

Specificatie uurtarief € 93,-			
De coördinator ontvangt € 68,- per uur.			
Buurtgezinnen rekent een opslag van € 25,- per uur, daarin zitten:			
Kwartaalgesprekken met de gemeente en rapportages			
Opzet en onderhoud en hosting lokale pagina's/accounts, database, website, intranet, Facebook en Instagram			
Scholing en coaching coördinatoren (per kwartaal teamdag en landelijke Buurtgezinnen Academie)			
Landelijke bereikbaarheid van Buurtgezinnen (online en telefonisch)			
Landelijke registratie en backoffice			
VOG administratie en financiële administratie			
Promotiemateriaal (brochures, posters, mapjes, gadgets, banners, etc.)			
Promotiecampagnes lokaal (via Facebook en andere kanalen)			
Interne en externe communicatie (o.a. via nieuwsbrieven en sociale media), landelijke publiciteit			
Vrijwilligerskosten (o.a. jaarlijkse attentie voor steun- en vraaggezinnen)			
Initiëren en begeleiden onderzoek			
Doorontwikkeling en innoveren werkmethoden Buurtgezinnen			
Bewaken kwaliteit (klantentevredenheidsonderzoek en audits)			
Klachtafhandeling en vertrouwenspersoon			
Verzekeringen			

Afgestemd met adviseur financiën: Margriet Grobbe

Afstemming met andere afdelingen en/of griffie

Afstemming met de afdeling juridische zaken, Ingrid de Graaf-Sixma.

Bijlagen

Werkwijze Buurtgezinnen

Informerende raadsbrief